

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Præposito Sancti Laurentij Laudensis & I. & A. Canonicis de Cavennacho
diocesis Laudensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

670 Epistolarum Innocentij III.

dum sub jugo servitutis pristinæ permanescunt, per hoc multorum impedites salutem qui fuerant credituri, & tempore commodum angelorum gaudiis præferentes, qui super penitentiam agentibus gloriantur. Ideoque universitatæ vestram monendo rogamus & exhortamus in Domino, per apostolica vobis scripta mandantes quatenus intuitu ejus qui venit salvum facere quod perierat & dare animam suam redemptionem pro multis, hujusmodi novellæ plantationis filios non gravetis, sed agatis tantò clementius cum eisdem quantò memoria pristina conversationis infirmi facilius in antiquum relaberent errorem, cum veteres utres vix novum vinum contineant juxta evangelicam veritatem. Nos enim venerabili fratri nostro H. Gnesnensi Archiepiscopo nostris damus litteris in mandatis ut tales foveat propensius propter Deum, & defendat eosdem à molestis indebitis & pressuris, opressores eorum indebitos monitione premissa per censuram ecclesiasticam sublatu appellatiois impedimento compescens. Datum Signia Idibus Augusti, pontificatus nostri anno decimoquinto.

Scriptum est super hoc Archiepiscopo Gnesnensi.

CAMERACENSI EPISCOPO.

*Epiſt. 149.
De decimis Ecclesie conſtituendis.*

Significavit nobis N. Miles quod sublevandam inopiam capellaniarum de Gellen & Bialluel Ecclesiarum, qua multa paupertate gravantur, quasdam eis decimas conferre desiderat, si ad hoc favor apostolicae benignitatis accedat. Volentes itaque ~~in~~ Ecclesis prædictis adesse quod in suo jure alij deesse minimè videamus, fraternitati tua per apostolica scripta mandamus quatenus eundem Militem, ut illi Ecclesiae reddat decimas cui debentur, diligenter inducas. Quod si adhuc induci non poterit, & tales decimæ sunt quæ juxta consuetudinem regionis in feudum perpetuum à laicis detinentur, conferendas eis ipsis capellaniis tribuas facultatem. Datum Signia xiv. Kal. Septembris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

EPISCOPO ET DECANO & Cantori Atrebatenisbus.

*Epiſt. 150.
Causa cognitio-
neum ad eos
remittit.*

Cum causam quæ inter B. viduam & Lambertum laicum Morinenis dioecesis super dotalitio ipsius viduæ vertitur dilectis filiis Ph. G. & G. Canonicis Morinenibus olim duxerimus committendam, ac ipsi receptis testibus & atesta-

tionibus publicatis, disputationes hinc inde propositas audivissent, tandem, sicut ex relatione comperimus judicem eorumdem, tam ab Episcopo Morineni quam à p̄fato Lamberto ne ipsi ad sententiam procederent exitus appellatum, eo quod cùm res qua ducebatur in judicium c̄set feudalis, & ad jurisdictionem spectaret Episcopi, non ecclesiastico jure, sed potius seculari, ejus forum prædicta vidua declinare non poterat, cùm esset paratus eidem justitia plenitudinem exhibere. Dicte quoque judices appellationibus defentes, causam cùm utriusque partis attestacionibus & allegationibus suis filiis inclusis ad nostram præsentiam remiserunt. Verum quia per relations judicium, attestaciones & allegations partium, & alia per nuntium viduæ memoratae coram dilecto filio nostro Angelo sancti Adriani Diacono Cardinale sibi à nobis auditore concessa proposita, qua idem Cardinalis in præsencia nostra fideliciter retulit, nequam plenè de causa meritis instru, cum causarum merita partium assertione pandantur, & pro neutra parte comparent aliquis procurator, multaque fortassis in partibus ipsis sunt nota quæ nobis sunt prorsus incognita, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus partibus convocatis, non obstantibus appellationibus prænotatis, quia eti res de qua agitur dicatur esse feudalis, de ipsa tamen non tamquam feudal, sed dotali, tractatur, attestacionibus & allegationibus quas sub bulla nostra transmittimus vobis inclusas & alijs rationibus utriusque partis inspectis, causam ipsam appellatione remota fine debito terminetis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. subtraxerint, per censuram eandem cesante appellatione &c. usque perhibere. Quod si non omnes &c. tu ea, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Signia xvi. Kal. Septembris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

*PRAEPOSITO SANCTI
Laurentij Laudensis & I. & A. Canonici
de Cavennacho dioecesis Laudensis.*

Dilectus filius magister Ambrosius de Canturio Diaconus plebis de Gallian, constitutus in præfectia dilecti filii nostri Angeli sancti Adriani Diaconi Cardinalis, quem sibi dedimus auditorem, propositus coram ipso quod cùm ad mandatum sedis apostolicæ per venerabilem fratrem

nostrum Hierosolymitanum Patriarcham, tunc Episcopum Vercellensem, de canonicatu Ecclesiae sancti Vincentij de Gallian. Mediolanensis dioecesis fuerit investitus, & idem Patriarcha Praeposito & fratribus ejusdem Ecclesiae mandaverit ut dicto A. quantum uni de residentibus ibidem de communibus proventibus assignarent, ac ipsi per eundem, pro eo quod ejus parere mandato contumaciter recusabant, fuissent ab officio beneficiorum suspensi, & excommunicationis demum vinculo in nodati, licet postmodum investituram ejusdem ratam assurerint se habere, partem tamen ei debitam subtraxerunt, quibus cum postmodum per venerabilem fratrem nostrum Laudensem Episcopum & coniudices suos delegatos a nobis sententialiter fuisset injunctum ut eidem tantum de proventibus Ecclesiae prefatae conferrent quantum perciperet unus ex aliis in eadem, ipsi, ut eum fatigarent laboribus & expensis, ad sedem apostolicam appellarent, dicentes se nihil datus eidem nisi continuè in Ecclesia resideret, ex eo sub specie justæ cause materiam malignandi sumentes quod ibidem ei mora periculosa nimis existit occasione banni cuiusdam, cui eum Mediolanenses Consules subjece- runt. Propter quod idem ad sedem apostolicam iteratò laborans, ad dilectos filios Abbatem de Capite lacus & collegam suum nostras litteras reportavit. Qui secundum tenorem litterarum ipsarum Praeposito & Capitulo prenotatis sententialiter injunxerunt ut ipsi Ambrosio quantum uni ex residentibus assignarent de communibus proventibus Ecclesiae sœpèfatae, ubi cunque manereret, donec prædicta necessitate cessante tutè residere valeret ibidem, & nihilominus de subtrahitis satisfacerent competenter: in quos, quia mandatum eorum furdis auribus pertransibant, judices excommunicationis sententiam promulgarunt; sicut per instrumenta coram auditore memorato exhibita liquido edocebat. Vnde idem Ambrosius nobis humiliter supplicavit ut finem suis laboribus imponentes, ipsas sententias dignaremur apostolico munimine roborare. Nos autem auditis iis & aliis quæ idem Cardinalis fideliter retulit coram nobis, cōcommunicato fratribus nostrorum consilio, prædictas sententias confirmantes, discretiori vestra per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus ipsas faciat sublato appellationis obstaculo firmiter observari. Quod si Praepositus & Clerici supradicti contraire

præsumplerint, ipsos auctoritate nostra per subtractionem beneficiorum appellatione remota parere sententia compellatis. Nullis litteris harum expressa mentione non habita obseruentibus, si quæ apparuerint a fede apostolica impetrata. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Signæ xii. Kal. Septembris, pontificatus nostri anno decimoquinto.

*PRIORI ET CONVENTVI
Lateranensi.*

Coram dilecto filio Petro tituli sanctæ Cæcilie Presbytero Cardinale, quem vobis & Clericis basilicæ sancti Laurentij de Palatio dedimus auditorem, yconomus ejusdem basilica petiit vos arceri ab inquisitione quam dictis Clericis circa spirituallum administrationem in sua parochia præsumebatis inferre, ab arcu videlicet sancti Danielis usque ad domum Iohannis Matij citra & extra formam ex utraque parte via, & à scala Episcopi Albanensis usque ad domum Iohannis de Mutina, & à domo Iordanis Petri Leonis usque dd hospitale sanctæ Mariæ in Spaczolaria tam ex una quam ex altera parte via, qui ut dejure posset basilicæ supradictæ docere, decem testes induxit, per quos ostendit Clericos sancti Laurentij habitantibus infra prædictos terminos spiritualia ministrasse. Ad hæc yconomus vester respondit quod cum præfata parochia juris esset Lateranensis Ecclesia, prout per privilegium felicis memoriae Calixti Papæ prædecessoris nostri continens fines parochiae vestra probabat, & à longissimo tempore Lateranensis Ecclesia eandem parochiam possederit sine lite, vos possessioni legitima incumbentes non videbami nisi aliquos indebet molestare, cum non intelligatur injuriam facere qui utitur jure suo; & ad probandum usum longissimum & præsentem testes induxit, per quos sufficienter edocuit Lateranensem Ecclesiam à quadrangula sexannis usque ad tempus mortis & post exercuisse jura spiritualia in parochia sœpedicta. Dicebat etiam quod si medio tempore infra fines prædictos pars altera præsumpsisset aliqua parochialia exercere, cum nihil de proprietate doceret, & ex parte vestra longissima & continua possessio probaretur, & duo in solidum eandem rem simul & eodem modo possidere non possint, convincebant adversarij prædicta clanculæ usurpare. Contra tenorem vero cuiusdam scripti sub nomine bonæ memorie Alexandri prædecessoris

F. p. 2. 152.
De limib. Eccl. Late-
ranensis.